

BIBLIOGRAFIA

BOFILL I FRANSI, Rafael M.: *Monestir de Sant Cugat del Vallès. Guia històrica i arquitectònica*. Curial Edicions Catalanes. Monuments de Catalunya. Guia. Barcelona, 1994. 118 pàgs., amb il·lustracions.

Vàrem ressenyar els tres primers volums d'aquesta col·lecció de format de "llibres de butxaca" a la "Circular" núm. 134 (Sta. M. de Vilabertran - St. Vicenç de Cardona - Monestir de St. Pere de Rodes - pàg. 124) i per això no volem reiterar les seves característiques ni les intencions dels editors, que pretenen dintre d'un esquema, oferir una breu però bàsica informació per al visitant del monument; no són monografies d'estudi sinó llibres d'una ràpida però segura informació de caire de divulgació científica.

El monestir de Sant Cugat del Vallès, el gran monestir benet de la rodalia de Barcelona, el més important en quasi tots els seus aspectes, tant artístics com culturals, del comtat de Barcelona, és, a més, un dels més importants de la Catalunya Vella, almenys pel seu actual estat de conservació. La publicació d'aquesta guia, a més del seu valor intrínsec en té un d'extrínsec: el moment en què el monument, després d'un període de restauració (concretament el seu claustre) ha estat novament obert al públic.

Felicitem Rafael M. Bofill per la seva tasca de síntesi. Resumir en unes poques pàgines les característiques d'un monument com Sant Cugat és un mèrit per la gran dificultat que comporta. La il·lustració que completa l'exposició de l'autor, obra dels fotògrafs M. García i M. Laguillo, és essencial; i tot i la mida del llibre (és una publicació de butxaca) es prou reeixida per a permetre'ns tenir una visió, un record molt exacte del monestir de Sant Cugat, joia de l'art romànic.

J.-F. C. F.

* * *

Catalunya Romànica. XVII. La Noguera. Fundació Enciclopèdia Catalana. Barcelona, 1994. 500 pàgs. amb il·lustracions.

La publicació d'aquesta obra d'inventari i estudi del patrimoni artístic-arqueològic-històric del romànic català continua a un ritme que per a molts és lent però queensem que és el que acostumen a tenir les obres d'aquestes característiques. Una simple ullada ens permet comprovar que els volums editats són majoritaris, que el seu final és proper; per això no ens cansarem de valorar positivament l'esforç d'inversió editorial que fa Enciclopèdia Catalana. També hem de valorar l'aportació dels estudiosos que hi col·laboren, tot i que, com sempre succeeix en les obres col·lectives, hi ha diferents matisos de valoració dels monuments, cosa molt més palesa si es tracta d'una comarca com la Noguera, mancada d'una informació anterior prou àmplia i atès que moltes vegades s'ha hagut de fer una recerca i oferir una valoració inèdita.

Aquest volum de la Noguera ha evidenciat la riquesa del patrimoni artístic i cultural d'aquesta comarca; descobreix edificis o restes arqueològiques perduts en zones cada dia de més difícil accés pel progressiu abandonament del territori: nuclis de poblament i conreus. Aquesta recerca, molt rigorosa, ens ha permès de fer una aportació de primera mà i tenir un punt de partida per a noves investigacions.

Ens hem de felicitar de la contribució científica de cadascun dels autors i de tots en conjunt; no en voldríem oblidar cap i per això ho fem de manera global. També cal remarcar la labor dels coordinadors científics de l'obra i la silenciosa però cada vegada més reeixida tasca de l'equip de redactors, que fan possible una progressiva millora editorial de *Catalunya Romànica*, amb què s'eviten eventuals desencerts que poden afavorir crítiques malèvoles.

J.-F. Cabestany i Fort

* * *

MIQUEL I VIVES, Marina - VILA I CARABASA, Josep M. - CLUA I MERCADAL, Maria: *L'església de Sant Ponç de Corbera (Cervelló, Baix Llobregat)*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General del Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia. Memòries d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya, 10. Barcelona, 1994. 59 pàgs., amb il·lustracions.

Memòria de l'excavació feta, principalment, a la nau de l'església romànica de Sant Ponç de Corbera (s. XI), l'única resta d'un petit priorat benet dependent del monestir de Sant Pere de Casserres (Masies de Roda. Osona) (s. XI a XVI). A partir d'aquesta data serà parròquia, funció que no té al segle XVIII, degradant-se l'edifici fins que, a l'any 1933, els Amics de l'Art Vell van aconseguir iniciar una tasca de restauració. La investigació arqueològica ha permès descobrir i excavar 11 sitges amortitzades entre els segles XIII i XV, i un forn de fosa de campana (s. XII-XIII). Descripció dels materials trobats: ceràmica (els fragments més abundats són de ceràmica grisa medieval), i 11 monedes (8 medievals, s. XIII a XV).

J.-F. C. F.

* * *

MORO I GARCÍA, Antoni: *El fossat nord del castell cartoixa de Vallparadís (Terrassa, Vallès Occidental)*. Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Direcció General de Patrimoni Cultural. Servei d'Arqueologia. Memòries d'Intervencions Arqueològiques a Catalunya, 5. Barcelona, 1993. 53 pàgs. amb il·lustracions.

Estudi dels materials trobats en una rasa de servei oberta en aquest fossat. El sediment és solament medieval, les capes superiors i més modernes havien estat arrabassades per les restauracions fetes amb posterioritat a l'any 1947. Un 51 per cent del material és ceràmica no decorada, un 13 per cent ceràmica decorada i un 35 per cent altres materials, entre els quals restes de fauna —ossos— estudiades per Josep Anton Molina i Vallmitjana. Hem de destacar el corpus de la ceràmica decorada (s. XIII-XV), blaves valencianes (45 per cent del total d'aquesta ceràmica decorada) i la verda-manganès (21 per cent).

J.-F. C. F.

* * *